

25.9.2019

Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö TEM/1651/00.04.01/2018

Lausunto kilpailukieltosopimuksia selvittäneen työryhmän muistiosta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 14.8.2019 lausuntoa kilpailukieltosopimuksia selvittäneen työryhmän muistiosta. Työryhmän muistiossa selvitetään työsopimuslain kilpailukieltosopimuksia ja kilpailevan toiminnan kieltä koskevien säännösten toimivuutta. Työryhmässä on kartoitettu erilaisia toteuttamisvaihtoehtoja lainsäädännön muuttamiseksi.

Valtiovarainministeriö lausuu muistiosta seuraavaa:

Valtion työmarkkinalaitos on osallistunut työsopimuslain kilpailukieltosopimuksia ja kilpailevan toiminnan kieltä koskevien säännösten toimivuutta selvittäneen työryhmän työhön. Työryhmä on selvittänyt kilpailukieltolausekkeiden käyttöä ja niiden käyttöön liittyviä ongelmia hyvin ja kattavasti. On ilmeistä, että lausekkeille on olemassa edelleen lainsäädännössä olevat käyttötarkoituksensa mutta mitä ilmeisemmin lausekkeitä käytetään myös silloin, kun niiden käytölle ei ole laissa tarkoitettua perusteltua syytä. Jatkovalmistelussa olisi tarkoituksenmukaista selvittää muun muassa sitä, voitaisiinko kilpailukieltolausekkeiden käyttöä ohjeistaa ja valvoa nykyistä paremmin muuttamalla lainsäädäntöä ja myös perustamalla uutta valvontaviranomaista tätä tehtävää varten.

Muistiossa on käsitelty (s. 21) valtion virkamieslakiin (750/1994) vuoden 2017 alusta voimaantullutta 44 a §:ää liittyen työnantajan mahdollisuuteen sopia palvelussuhteen jälkeiseen aikaan sijoittuvasta määräajasta, jonka aikana rajoitetaan virkamiehen oikeutta siirtyä toiseen palvelussuhteeseen tai tehtävään valtionhallinnon ulkopuolelle taikka aloittaa elinkeinon- tai ammatinharjoittaminen tai ansiotoimintaan rinnastettava muu toiminta. Rajoitusajan kesto on enintään kuusi kuukautta palvelussuhteen päättymisestä. Säännöksen perusteluissa on todettu, että ehdotus on merkityksellinen perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaisen oikeuden hankkia toimeentulo valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla kannalta.

Toisin kuin työsopimuslain mukaisen kilpailukieltosopimuksen kohdalla, karenssisopimuksen koko kuuden kuukauden pituiselta rajoitusajalta maksetaan kuitenkin palkkaa vastaava korvaus.

Muistiossa on lisäksi mainittu (s. 22) virkamieslain mukaisiin karenssisopimukseen liittyen, että käytettävissä olevien tietojen perusteella karenssisopimusta koskevan lainkohdan laajentamista harkitaan parhaillaan. Valtiovarainministeriö täsmentää, että asiaa koskeva luonnos hallituksen esitykseksi oli lausuntokierroksella kesällä 2018, mutta tällä hetkellä asia sellaisenaan ei ole valmistelussa.

Osastopäällikkö,
ylivohtaja

Juha Sarkio

Hallitussihteeri

Anna Gau